

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לינק לקובץ: [לחץ כאן](#)

תוכנית: שלושה שיודעים
תאריך: 19/12/2017
שעה: 08:46:43
רשת: כאן תרבות

כותרת: הרב ד"ר פול שרל פוקס: מרצה במכון שכתר ופסיכולוג קוגניטיבי, מנין הגיע

דודו ארז: אנחנו רוצים להבין איך התחיל כל הדבר הזה של הדלקת נרות. מי אמר בכלל שצריך לגרש את החושך, מה רע בחושך? מדוע יש לסלק אותנו באמצעות אור? אנחנו רוצים לומר שלום לרב, ד"ר פול שרל-פוקס, שלום לך, שהוא מרצה במכון שכתר. הוא פסיכולוג קליני. בוקר טוב לך. הרב ד"ר פול שרל פוקס: בוקר טוב. שלום וברכה. למען הסדר הטוב, אני אגיד, אני רק אכלתי חצי סופגניה בחנוכה. דודו ארז: חצי. אוקיי. אני לא נגעת בזה כי אני נלחם בתוצאות של מה שהסופגניות עושות. ואתה גם לא אכלת. אוקיי. הרב ד"ר פול שרל פוקס: נכון. דודו ארז: אוקיי. אבל קיימת חצי מצווה אם זה בכלל נחשב. דובר: הדלקנו נרות. דודו ארז: כן, טוב, נרות זה גם טוב. אבל באמת, מדוע אנחנו

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

רוצים לגרש את החושך. האם החושך לא עבר תהליך של דמוניזציה? מה רע בחושך?
הרב ד"ר פול שרל פוקס: אני חושב שלמעשה המקור של הפחד של החושך בא מבחינה ביולוגית אבולוציונית. למעשה כל חיה, בהמה שטיילה ביום לא כל כך נוח בזמן של החושך בחשיכה. אנחנו לא רואים כל כך טוב. אנחנו שומעים דברים שאנחנו אולי מדמיינים אותם ולכן, לאנושות שלא לפני רק 2000 שנה ו-5000 שנים 10,000- שנים פחדו מהחושך. תמיד חיפשו מקום מיסתור כי החושך היה מפחיד, כי יכול להיות שאתה תטרף ואז אתה לא תמשיך לחיות.

דודו ארז : אז קודם כל יפה. למדנו משהו, באמת החשש מהחושך, כמובן שיש חשש מטפורי, כי חושך הוא גם מטאפורה, אבל באבולוציה באמת היונקים ובני האדם חששו יותר מהחושך, כי אנחנו יותר מוגנים. אפשר לטרוף אותנו יותר בקלות בחושך, ולכן בני אדם ושאר היונקים באופן כללי יצורים הרבה יותר זהירים בחושך. זה נכון? אלה שעות יותר קשות ומסוכנות.

הרב ד"ר פול שרל פוקס:נכון, בדיוק.

דודו ארז : אוקיי. זו הסיבה..

הרב ד"ר פול שרל פוקס:לכן אנחנו צריכים לגרש את החושך. דודו ארז : אה.. אוקיי. הנה ענינו על השאלה הזו. אבל עדיין יש משמעות להדלקה של אש יש משמעות גם דתית וגם רוחנית,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

נכון? יש משהו באש שיש בו מעבר לתהליך ההתחממות הזה. הרב ד"ר פול שרל פוקס: כן, באש עצמו יש משהו רוחני, אבל ודאי בתקופה שבין חודש תשרי לחודש אדר, בין ספטמבר לבין מרץ למשל, יש הכי הרבה חגים בהם הספרה הצפונית. כמובן עם הספרה הדרומית אנחנו נחשוב על זה אחרת לגמרי, אבל בתקופה הזאת אנחנו רואים הכי הרבה חגים בכלל. ובתוכם יש הרבה מאד חגים שקשורים להדלקת אש, לנורות ולאורים. דודו ארז : כן, אגב, יש חגי אורים, חגים שעוסקים באור באמת שהם לא ביהדות בהכרח שקדמו למשל לחנוכה? הרב ד"ר פול שרל פוקס: יש, בתקופה של בערך תקופת המשנה, אולי קצת לפני, תקופת בית שני היו הרבה מאד חגים בתקופה הזאת. 'ויקטוריוס' למשל חג יווני רומאי ששם זה החג שהאדם כובש ביחד עם השמש את החושך המפחיד. דודו ארז : זאת אומרת, אנחנו לא המצאנו את הטריק להילחם בחושך. הרב ד"ר פול שרל פוקס:נכון. אנחנו אימצנו את זה. אנחנו גיירנו את זה למשל. דודו ארז : כן. אוקיי. הרב ד"ר פול שרל פוקס: המשנה מספרת לנו על שני חגים שהיו באותו זמן, .. וגם כן, קנדלה שחגגו בתקופת טבת. תקופת טבת באה בערך עכשיו כשהלילה הכי ארוך והיום הכי קצר. בדרך כלל

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

יוצא ב-21 בדצמבר. יש שני חגים היו שני חגים בתקופת המשנה, הרבנים הכירו אותם ואז לדעתי, מה שקרה, שהרבנים ראו והבינו את הקושי של האנושות להתמודד, ראו חגים אחרים בקרב אנשים אחרים שישבו בארץ ישראל ופחדו שהיהודי יחגוג את החגים של האחרים כדי ועל מנת להימנע מהתבוללות הם אמרו - בואו ניתן ליהודים גם כן חג חנוכה.

דודו ארז : זהו. מעניין באמת מה העדות המוקדמת ביותר להדלקה של נר חנוכה?

הרב ד"ר פול שרל פוקס: העדות המוקדמת, כחג אנחנו רואים את זה בתקופה של המשנה. אנחנו יודעים כשהמכבים כבשו וחנכו מחדש את בית המקדש, הם הדליקו נרות, אבל הם לא אמרו את זה כחג, אלא אמרו כי אנחנו רוצים להדליק את המנורה שתמיד דלקה בבית המקדש. הם לא אמרו את זה שזה קשור לחג אלא לכיבוש. בדרך כלל אנחנו רואים את המצווה של להדליק נר של חנוכה, זה ציווי מזמן המשנה.

דודו ארז : אוקיי. טוב. זה היה מרתק. אנחנו רוצים להודות לך מעומק הלב לרב ד"ר פול שרל פוקס, מרצה במכון שכטר ופסיכולוג קליני, תודה רבה.

הרב ד"ר פול שרל פוקס: תודה לכם.